

Sendes elektronisk til representanter etter
adresseliste

REFERAT 20.10.2015 - ARBEIDSTILSYNETS FAGFORUM FOR ARBEIDSUTSTYR

Tilstede:

Terje Hanssen	– Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
Geir Ove Berg	– NHO (vara for Knut Egge)
Mats Idland	– Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Jonny Gotteberg	– LO
Audun Vabø	– Kranteknisk forening (KTF)
Hermod Pettersen	– Norsk Kompetanseregister
Bjarne Roland	– Kompetansesenteret for Arbeidsutstyr (KOSAR)
Bjørn Skretteberg	– Maskingrossistenes Forening
Richard Beiron	– Personløfterforeningen (PLF) (vara for Jan Erik Parr)
Ole Kristian Vik	– Samarbeidsgruppen for sertifiseringsorganer (SGS) v/ TI-Sertifisering
Ellington Wilkins	– SGS v/ ASAS Sertifisering as
Erling Wiig	– SGS v/ SSV
Einar Berggraf	– Løfteteknisk Forening
Audun Sætre	– Norsk Organisasjon for Sikkerhetskompetanse (NOORSI)
Roar Sømoe	– Sentralregisteret for Sikkerhetsopplæring (SFS)
Sigmund Andreassen	– Petroleumstilsynet (Ptil)

Forfall:

Martin Tveter	– Norsk Utleieforening
---------------	------------------------

Arbeidstilsynet:

Direktoratet for arbeidstilsynet (DAT)	Yngvild Svarva Nielsen, jurist Magnus Melhus Overå, jurist
Arbeidstilsynet Midt-Norge (ATMN)	Tore Jeppe Sørhaug, tilsynsleder Tommy Sletta, koordinator kompetansenettverk Bjørn Lerstad, sjefsingeniør Mona Volent, seniorrådgiver, jurist Rolf Engstrøm, senioringeniør Ann Christin Wilhelmsen, jurist Nils Martin Sellgren, senioringeniør Solfrid Engene Røyset, senioringeniør (referent)

Foreløpig dagsorden for møtet ble sendt ut 13.10.2015.

Den 3. juli ble notatet «Arbeidstilsynets ordning for sertifisert kontroll og opplæring – status 2.7.2015» sendt ut. Notatet er signert av avdelingsdirektør for lovavdelingen i direktoratet, Gry Singsaas og av regiondirektør Arbeidstilsynet Midt-Norge, Stig Magnar Løvaas.

Det forrige møtet i Fagforum var 10.3.2015. Endelig møtereferat var datert 20.3.2015 og ble sendt med e-post 23.3.2015.

Sørhaug ønsket velkommen.

Bo Kenneth Berg gikk bort 20.4. Han var representant i Fagforum fra starten i 2006. Han ble minnet med noen ord av Røyset og stillhet.

Det kom ikke kommentarer til referatet.

7/15 Forskriftsarbeid – status v/ Magnus Overå, jurist direktoratet

Overå orienterte om arbeidet med høringen som ble lukket 4. september. Det er blant annet foreslått endringer i forskrift om administrative ordninger §§ 7-1 og 7-2. Arbeidstilsynet vurderer for tiden innkomne høringsinnspill. På bakgrunn av dette vil det utarbeides et høringsnotat med eventuelle forslag til endringer som skal oversendes Arbeids- og sosialdepartementet for fastsettelse. Eventuelle endringer skal etter planen tre i kraft den 1. januar 2016. Arbeidstilsynets foreløpige vurdering av innkomne høringsinnspill vil legges frem for Regelverksforum, Arbeidstilsynets møteplass med partene i arbeidslivet, den 3. november 2015

8/15 Utvikling av sertifiseringsordningen innenfor dagens forskrift v/ TJ Sørhaug

- Arbeidstilsynets ordning for sertifisert kontroll og opplæring – status

Sørhaug tok utgangspunkt i notatet «Arbeidstilsynets ordning for sertifisert kontroll og opplæring – status 2.7.2015». Ordningen vår er særnorsk, innført med brukerdirektivet. Slike ordninger varierer mye mellom ulike land i Europa. Nå er «Samordningsrådets dokumenter med justeringer og tillegg» samlet på arbeidstilsynet.no. De foreslåtte forskrifts-endringene vil påvirke innholdet i nye utpekingsbrev til Sertifiseringsorganene. Parallelt arbeides det med «Utdypende krav til sertifiseringsorgan» og «Tilleggs-kriterier» for sertifiserte virksomheter. Disse dokumentene gir rammebetingelsene for ordningen. Innholdet i ordningen reguleres av «Normer for kontrollomfang» og Opplæringsplanene. Arbeid med disse dokumentene er ikke startet. Vilkårene for å bli akkreditert har endret seg og Arbeidstilsynet kan ikke garantere at den norske ordningen er akkreditérbar.

Som eksempel på arbeidet med utvikling av ordningen, brukte Sørhaug opplæring som truckkjører. Han pekte på den sammenhengen som den sertifiserte opplæringen inngår i. Er det

behov for å tydeliggjøre hva arbeidstakeren skal forvente av arbeidsgiveren etter endt opplæring? Etter veitrafikkloven, har en person med førerkort en fører-rett og et tilsvarende stort personlig ansvar for både kjøretøyets stand og sikkerheten til sine medtrafikanter. Settes det likhetstegn mellom sertifisert sikkerhetsopplæring og førerkort for bil? Studier viser at i alvorlige ulykker der truck er involvert, er årsaken i stor grad manglende organisatoriske tiltak. Det ble vist eksempler på organisatoriske tiltak for å skille gående og truck-kjøring i en virksomhet. Organisatoriske forhold er arbeidsgivers ansvar.

Hva er det viktige for myndighetene å sikre? Når det svaret er landet, så vil bransjen og partene involveres. *Se presentasjon.*

SGS kommenterte at Norsk Akkreditering har orientert om at dersom en ordning skal underlegges akkreditering, må eventuelt alle (sertifiseringsorganene) akkrediteres.

- Forslag til ny struktur for sertifiseringsordningen v/ Erling Wiig, SGS

Arbeidstilsynet vil ta stilling til forslaget.

Presentasjonen ble sendt deltakerne fra Ole Kristian Vik den 16.10.

9/15 Avklaringer innenfor dagens forskrift v/ TJ Sørhaug

- Maskineiers reparasjon av førervern v/ Rolf Engstrøm ATMN

Arbeidstilsynet har ikke funnet noen absolutte juridisk eller tekniske begrensinger som hindrer arbeidsgiver i å kunne foreta reparasjoner på førervern på maskin med ROPS, TOPS og FOPS. På denne bakgrunnen har Arbeidstilsynet bestemt at:

«Arbeidsgiver og eier av maskin kan foreta reparasjon av førervern på maskin med ROPS, TOPS og FOPS, forutsatt at førervernet etter reparasjonen tilfredsstillter kravene til førervern som gjaldt på det tidspunktet da maskinen ble produsert og satt i omsetning, jf. forskrift om utførelse av arbeid § 10-5». *Se presentasjon.*
(arkiv-referanse 2014/72579-6)

- Hvordan følge opp at leverandøren sikrer at produsentens originale samsvarserklæring og bruksanvisning følger arbeidsutstyret/maskinen? v/ Bjørn Lerstad, ATMN

Arbeidstilsynet følger opp med kontroll av dokumenter og med veiledning.

Både under selve møtet og i pausene oppsto det meningsutvekslinger med utspring i dette temaet. Arbeidstilsynet viser spesielt til at det oppsto diskusjon knyttet til:

- krav til samsvarserklæring og bruksanvisning for løfteredskaper/maskiner
- kontrollørens (sakkyndig virksomhets) behov for å se samsvarserklæring og testsertifikater på den aktuelle maskinen/løfteresket for å kunne gjennomføre sakkyndig kontroll

- rollefordelingen mellom sakkyndig kontroll/sakkyndig virksomhet og myndighetenes markedskontroll

Som del av diskusjonen ga Nils Martin Sellgren ATMN, en orientering om arbeidet med markedskontroll. Saker starter oftest med tips til Arbeidstilsynet, fra Arbeidstilsynets inspektører, informasjon gitt i møter med de nordiske lands myndigheter eller med en melding fra EU-kommisjonen sitt informasjons-system. Vi følger opp saker som er knyttet til risiko. Vi etterspør risikovurderingen til produsenten. I åtte av ti tilfeller retter produsenten/ distributøren opp forholdet umiddelbart. Noen ganger trekkes produktet tilbake frivillig fordi de ser at prosessen med samsvarserklæring blir for omstendelig for dem.

På bakgrunn av meningsutvekslingen som oppsto, vurderer Arbeidstilsynet hvorvidt det er behov for å se nærmere på disse punktene.

- o Kompetansekrav til fører av «minikran»; ederkopp-kraner v/ Mona Volent, ATMN

Det er ikke rettslig grunnlag for å dele mobilkraner inn i undergrupper. Alle minikraner omfattes dermed av kravet om sertifisert opplæring etter § 10-3. Arbeidstilsynet vil se nærmere på behovet for endring av forskriften. *Se presentasjon.*

Det ble påpekt at minikranene krever opplæring på 1-2 dager, er sikre i bruk, har veldig få uhell og kan erstatte mange mer risikoutsatte arbeidsoperasjoner. De brukes lite i Norge i dag grunnet kravene til opplæring.

- o Kjøring på gulbøker og førerbevis fra før 1.1.2001 v/ Yngvild S Nielsen, direktoratet

Det er ikke lov å konvertere førerbevis fra før 2001 til kompetansebevis. *Se presentasjon.*

- o Er det behov for et faktaark om dokumentasjon som skal følge arbeidsutstyr etter maskinforskriften? v/ Solfrid E Røyset, ATMN

Vi får melding om at det er endel usikkerhet om krav til dokumentasjon for ulike typer arbeidsutstyr og maskiner etter maskinforskriften. Det står ganske greit i forskriften, og Arbeidstilsynet kan lage utkast til et spørsmål – svar – notat som bransjen kan bruke som underlag for å informere videre. (Kommer seinere.)

10/15 Mangel ved sertifisert årskontroll på lastebilkrans Eksempel v/ Terje Hansen, NHO

Hansen viste et eksempel på en brukt lastebil med påmontert kran som han hadde fått inn til kontroll av kjøperen. Krana var utbedret for 120 000 kr og så kontrollert på nytt. Den sakkyndige kontrollrapporten viste at den var funnet i orden etter utbedringen. Støttebeina kunne imidlertid ikke kjøres helt ut, og den ene utskyv-sylindere på hovedkran-armen var bøyd og måtte skiftes ut. Dette var de to alvorligste manglene. Både støttelabbene og sylindere

var uten anmerkning i den sakkyndige kontrollrapporten. I sakkyndige-ordningen brukes det mye tid på formalitetene, mens man synes å glemme å følge opp sluttkontrollen.

Arbeidstilsynet følger opp klager med å sende informasjonen videre til aktuelt sertifiseringsorgan, som følger opp og rapporterer tilbake. Men Arbeidstilsynet får få klager på sakkyndig kontroll.

11/15 Opplæring – uavhengig prøving v/ Audun Sæthre, Noorsi

Et eksempel fra Danmark ble vist, og et forslag til bruk i Norge. *Se presentasjon.*

Arbeidstilsynet vil ta stilling til forslaget.

12/15 Internettportalen «Reginn.no» v/ Roar Sømoe, SFS

Presentasjon av løsning som er satt i drift. Se mer på reginn.no.

13/15 Eventuelt

- Bruk av simulator og e-læring i sertifisert sikkerhetsopplæring v/ E Wilkins, SGS
Det er behov for retningslinjer for bruk av både simulator og e-læring i fører-opplæringen. Det er allerede tatt i bruk i undervisningen hos flere av sertifiseringsorganenes virksomheter.

Arbeidstilsynet oppfordret SGS om å gi en beskrivelse av både bruk av simulator og e-læring: omfang, typer systemer som brukes, og hvilke deler av opplæringen det kan være hensiktsmessig å bruke det.

- Terje Hanssen hadde sitt siste møte i Fagforum, og ble takket for sin innsats og sine bidrag gjennom mange år.

Det neste møtet i Fagforum planlegges til 23.2.2016.

Vi ber om at vårt referansenummer 2015/250 oppgis ved svar.

Med hilsen
Arbeidstilsynet Midt-Norge

Tore Jeppe Sørhaug
tilsynsleder
(sign.)

Solfrid Engene Røyset
senioringeniør
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.